

30 ביולי 2006

הערכת סיכונים פוליטיים במסגרת כללי OECD

1. ארגון OECD

← ארגון OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) הוקם בשנת 1960. כיום, חברות בו 30 מדינות:

▪ אוסטריה	▪ אוסטרליה	▪ איטליה
▪ איסלנד	▪ אירלנד	▪ אנגליה
▪ ארה"ב	▪ בלגיה	▪ גרמניה
▪ דנמרק	▪ דרום קוריאה	▪ הולנד
▪ הונגריה	▪ יוון	▪ יפן
▪ לוקסמבורג	▪ מקסיקו	▪ נורבגיה
▪ ניו זילנד	▪ סלובקיה	▪ ספרד
▪ פולין	▪ פורטוגל	▪ פינלנד
▪ צ'כיה	▪ צרפת	▪ קנדה
▪ שוודיה	▪ שוויץ	▪ תורכיה

← ברוב המדינות החברות ב- OECD קיימות חברות/סוכנויות לביטוח ייצוא (ECAs), החברות באיגוד ברן (Berne Union), והן:

▪ OeKB - אוסטריה	▪ EFIC - אוסטרליה	▪ SACE - איטליה
▪ ECGD - אנגליה	▪ US EXIM - ארה"ב	▪ ONDD - בלגיה
▪ EULER HERMES - גרמניה	▪ EKF - דנמרק	▪ KEIC - דרום קוריאה
▪ ATRADIUS - הולנד	▪ NEXI - יפן	▪ BANKOMEXT - מקסיקו
▪ GIEK - נורבגיה	▪ SEC - סלובקיה	▪ CESCE - ספרד
▪ KUKE - פולין	▪ COSEC - פורטוגל	▪ FINNVERA - פינלנד
▪ EGAP - צ'כיה	▪ COFACE - צרפת	▪ EDC - קנדה
▪ EKN - שוודיה	▪ ERG - שוויץ	▪ TURK EXIM - תורכיה

II. מיון המדינות על פי דרגות סיכון

חברות לביטוח ייצוא (ECAs) החברות בארגון OECD חתומות על חבילת ה- Knaepen, שקובעת, בין היתר, את גובה הפרמיה המינימלית עבור כל דרגת סיכון. דרגות הסיכון נקבעות על פי מערכת להערכת סיכון אשראי למדינות, המסווגת את המדינות על סולם של 8 דרגות סיכון, הנע בין 0 ל- 7.

⇐ סיווג המדינות על פי דרגות סיכון נעשה בעזרת שיטת סיווג לסיכון מדינות (Country Risk Classification Method), אשר מודדת את הסיכון שהמדינה לא תשלם את חובה החיצוני. השיטה כוללת בתוכה שני מרכיבים:

- מודל לקביעת סיכון מדינות (Country Risk Assessment – CRAM Model) מודל אקונומטרי המודד סיכון מדינה בהתבסס על הנתונים הכמותיים הבאים: נתונים פיננסיים וכלכליים אחרונים שפורסמו ע"י קרן המטבע והבנק העולמי, וניסיון של ה- ECAs עם אותה מדינה (payment experience).
- הערכה איכותית של תוצאות בדיקת ה- CRAM, לצורך שילוב של גורמים פוליטיים ואחרים, אשר לא נלקחו בחשבון בכלל או באופן הולם ע"י המודל הכמותי.

⇐ המודל הכמותי CRAM הינו חסוי ותוצאות הבדיקות הנעשות באמצעותו אינן מפורסמות. רק המדינות החברות בארגון OECD רשאיות להשתמש במודל.

⇐ התוצאה הסופית, שלוקחת בחשבון את תוצאות ה- CRAM ואת הבדיקה האיכותית, מתקבלת כתוצאה מהסכמה בישיבת תת-קבוצה של מומחים לסיכון מדינות (Country Risk Experts) מה- ECAs החברות ב- OECD.

⇐ תת-קבוצה זו נפגשת מספר פעמים בשנה. הפגישות מאורגנות בצורה כזו שכל מדינה מדורגת נבחנת כאשר הובחן שינוי משמעותי, ולפחות פעם אחת בשנה. הפגישות הינן חסויות והדו"חות הרשמיים של הדיונים אינם מפורסמים. לאחר כל פגישה מתפרסמת רשימה סופית של המדינות בסיווג לפי דרגות סיכון.

⇐ סיווג המדינות על פי דרגות סיכון מתבצע אך ורק לצורך קביעת גובה הפרמיה המינימלית.

III. שימוש בדרגות סיכון

← המודל של OECD קובע סולם בן 8 דרגות סיכון מדינות, בין 0 ל-7. בפועל, השימוש הוא בדרגות 1 עד 7 בלבד, כאשר 1 מסמל סיכון פוליטי מינימאלי, ו-7 – סיכון מקסימאלי.

← לאחר כל ישיבת המומחים לסיכון מדינות, מתפרסם באתר OECD דו"ח דירוגים עם הדגשת השינויים בדירוגים. כמו כן, הארגון מפרסם מידע היסטורי על שינויים בדירוגי מדינות משנת 1999.

← מדינות בעלות הכנסה גבוהה לנפש, החברות בארגון OECD, שייכות לקבוצת דירוג מיוחדת – דירוג 0.

← במדינות אלה אינו קיים כלל סיכון פוליטי, ולכן הייצוא לאותן מדינות מבוטח אך ורק נגד סיכונים מסחריים. הביטוח ניתן על בסיס עקרונות השוק, דהיינו ללא תמיכה ממשלתית.

← המדינות, המדורגות כיום (נכון ל-29 ביוני 2006) בדירוג 0 ע"י ארגון OECD, הן:

▪ אוסטריה	▪ אוסטרליה	▪ איטליה
▪ איסלנד	▪ אירלנד	▪ אנגליה
▪ ארה"ב	▪ בלגיה	▪ גרמניה
▪ דנמרק	▪ דרום קוריאה	▪ הולנד
▪ יוון	▪ יפן	▪ לוקסמבורג
▪ נורבגיה	▪ ניו זילנד	▪ ספרד
▪ פורטוגל	▪ פינלנד	▪ צרפת
▪ קנדה	▪ שוודיה	▪ שוויץ